

Број: 14-6-02-2-84- /22
Источно Сарајево, 08.06.2022. године

SREDNJOROČNI PLAN RADA
AGENCIJE ZA FORENZIČKA ISPITIVANJA I VJEŠTAČENJA
ZA PERIOD 2023-2025. GODINA

SADRŽAJ

Uvod	3
Poglavlje 1: Strateški okvir	3
Poglavlje 2: Vizija i misija institucije	3
Poglavlje 3: Učesnici i partneri	3
Poglavlje 4: Osnovna programska opredjeljenja	4
4.1. Srednjoročni cilj	4
4.2. Specifični cilj	5
Projekat 1.1.	5
Projekat 1.2.	7
Projekat 1.3.	7
Projekat 1.4.	9
Poglavlje 5: Resursi i kapaciteti potrebni za postizanje ciljeva. Predviđeni izvori finansiranja	10
5.1. Jačanje organizacionih kapaciteta	10
Poglavlje 6: Okvir za praćenje provođenja plana i evaluaciju rezultata	11
6.1. Okvir za praćenje pokazatelja uspjeha za srednjoročni i specifični cilj	11
6.2. Metode za prikupljanje informacija o pokazateljima uspjeha	11
6.3. Praćenje i evaluacija srednjoročnog plana rada Agencije	12
Prilog 1: Akcioni plan Srednjoročnog plana rada Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja	12

Uvod

Srednjoročni plan rada Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja za period 2023.-2025. godine izrađen je u skladu sa Odlukom Savjeta ministara BiH o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 62/14) i Uputstvom o metodologiji u postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 44/15).

Srednjoročni plan rada predstavlja okvir unutar rada Agencije, odnosno definira prioritete i dugoročne ciljeve i potrebe, kao i viziju ključnih segmenata rada i djelovanja u narednom periodu.

Poglavlje 1: Strateški okvir

Strateški okvir za BiH pripremljen je u skladu sa gore navedenom Odlukom i definira pet razvojnih područja i četrnaest strateških ciljeva. Prilikom izrade uzeti su u obzir važeći strateški dokumenti usvojeni od strane Savjeta ministara BiH kao i obaveze u procesu pridruživanja EU i Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. Na osnovu zakonske nadležnosti Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja će doprinijeti realizaciji strateškog cilja: **„Ubrzati proces tranzicije i izgradnje kapaciteta“** u okviru principa razvoja **„Upravljanje u funkciji razvoja“** iz čega proizilazi i srednjoročni cilj Agencije **„Unapređenje bezbjednosnog sektora u BiH sa aspekta odgovornosti i efikasnosti sa ciljem bolje bezbjednosti građana i imovine“**.

Donošenjem Zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08) osnovana je Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja (u daljem tekstu Agencija) koja je nadležna za:

- a) balistička i mehanoskopska vještačenja;
- b) hemijska i toksikološka ispitivanja;
- c) daktiloskopska vještačenja;
- d) grafološka vještačenja;
- e) biološka ispitivanja;
- f) biohemijska ispitivanja;
- g) analize DNK;
- h) specijalističke obuke;
- i) vođenje evidencija, statistika i baza podataka;
- j) vještačenje požara i eksplozija;
- k) pružanje stručne pomoći ostalim tijelima;
- l) standardizaciju rada na terenu;
- m) ostale poslove propisane zakonom i drugim propisima.

Agencija obrađuje podatke i vodi evidencije iz svoje nadležnosti u skladu sa važećim propisima.

Poglavlje 2: Vizija i misija institucije

MISIJA Razvoj i provođenje forenzičkih ispitivanja i vještačenja s ciljem pružanja podrške institucije nadležnim pravosudnim i policijskim strukturama u BiH iz oblasti mandata institucije.

VIZIJA Uspostavljen sistem efikasnih i stručnih forenzičkih ispitivanja i vještačenja za podršku institucije u funkcionisanju sudova i tužilaštava, te policijskih struktura u BiH.

Poglavlje 3: Učesnici i partneri

U okviru definisanih zakonskih nadležnosti, Agencija saraduje sa institucijama na svim nivoima vlasti. Glavni korisnik projekata je Agencija, a korisnici rezultata projekata su sudovi i tužilaštva, kao i policijske agencije za provođenje zakona na svim nivoima vlasti u BiH. Budući korisnici su i pravosudne institucije u regionu i šire kroz razmjenu podataka i međunarodnu saradnju u borbi protiv svih pojava oblika kriminala.

Poglavlje 4: Osnovna programska opredjeljenja

Srednjoročni cilj Agencije, određen u skladu sa strateškim okvirom uvažavajući mandat, misiju i viziju Agencije i sektora bezbjednosti je „Unapređenje bezbjednosnog sektora u Bosni i Hercegovini sa aspekta odgovornosti i efikasnosti sa ciljem bolje bezbjednosti građana i imovine“.

4.1. Srednjoročni cilj

Važnu ulogu u određivanju srednjoročnog cilja Agencije imala je i analiza okruženja kojom su identifikovane slabosti i snage institucije, kao i vanjski faktori koji bi mogli uticati na realizaciju ciljeva. Rezultati analize okruženja (SWOT analiza) u kojem posluje Agencija predstavljeni su u narednom tabelarnom prikazu.

	Analiza SNAGA AGENCIJE	Analiza SLABOSTI AGENCIJE
Resursi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Funkcionisanje Agencije u punom kapacitetu zakonske nadležnosti; 2. Veća budžetska izdvajanja prema Agenciji; 3. Kadrovska popuna Agencije; 4. Kontinuirana stručna edukacija; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedostatak odgovarajuće budžetske podrške;
Organizacija	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kvalitetna organizacija rada u Agenciji; 2. Provođenje procesa akreditacije u skladu sa međunarodnim standardima BAS EN ISO/IEC 17025:2018 i članstvo u ENFSI (European Network of Forensic Science Institutes); 3. Dobra i transparentna saradnja sa nadležnim institucijama; odlučna borba protiv korupcije i dr; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Popunjenost zaposlenim, po organizacionoj šemi, je 54%; 2. Ograničena mogućnost za zapošljavanje kvalitetnog stručnog kadra;
Rezultat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izvršavanje zadataka u skladu sa planiranim rokovima koji su utvrđeni Programom rada i dr. aktima u Agenciji; 2. Kontinuirano dobra saradnju sa agencijama i institucijama za provođenje zakona u BiH; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Agencija ne funkcioniše u punom kapacitetu; 2. Nedovoljan broj stručnog kadra; 3. Duža čekanja na vještačenja u pojedinim laboratorijama zbog nedostatka kadra;

	Analiza PRILIKA AGENCIJE	Analiza PRIJETNJI AGENCIJE
Političke	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proces pridruživanja Evropskoj unije, korišćenje sredstava IPA III, primjena Prumskog sporazuma; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nepostojanje usaglašenog stava oko načina implementacije fondova EU (IPA III) u BiH;
Ekonomsk	<ol style="list-style-type: none"> 1. Redovno finansiranje kroz Budžet; 2. Mogućnost pristupa donatorskim resursima (pretpristupni fondovi, projekti prekogranične saradnje, ICITAP, DCAF i sl.); 3. Racionalno planiranje Budžeta; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedovoljna finansijska sredstva kao podrška zapošljavanju stručnog kadra i opremanju laboratorija; 2. Stručna edukacija i praćenja savremenih dostignuća u oblasti rada;
Socijalne i	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uz uspostavljenu kontinuiranu saradnju sa agencijama i institucijama za provođenje zakona u BiH, proširiti saradnju u pravcu jačanja forenzičkih kapaciteta sa renomirani evropskim forenzičkim centrima; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nedovoljna podrška nadležnih institucija; 2. Neodgovarajući okvir definisan pravilima – propisima državne službe BiH za organizaciju institucija koje obavljaju poslove forenzičkih ispitivanja i vještačenja; 3. Epidemiološka situacija (COVID-19);
Tehnol	<ol style="list-style-type: none"> 1. Korišćenje postojećih IT kapaciteta; 2. Racionalno planiranje znavljanja i dogradnje postojećih IT kapaciteta; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nemogućnost pristupa raspoloživim IT resursima (Europol, AFIS i sl.); 2. Nedostatak stručnog kadra;
Pravne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Učestvovanje u donošenju zakonskih i podzakonskih akata iz oblasti DNK vještačenja; 2. Akreditacija Agencije i njenih laboratorija u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2018., prijem Agencije u članstvo ENFSI“ ; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sporost u uvođenju međunarodnih standarda provođenju procesa akreditacije; 2. Nepotpun regulatorni okvir za razmjenu podataka;

Određivanjem srednjoročnog cilja stvoreni su uslovi za definisanje programa i projekata Agencije za planski period, kao i specifičnog cilja Agencije.

4.2. Specifični cilj

Radi unapređenja rada laboratorija za forenzička ispitivanja i vještačenja postavljen je specifični cilj Agencije koji glasi „Unapređenje sistema forenzičkih ispitivanja i vještačenja radi kontinuirane podrške nadležnim pravosudnim i policijskim strukturama u BiH“. Povećan kvalitet forenzičkih ispitivanja i vještačenja omogućioće brže otkrivanje počinitelaca krivičnih djela i njihovo efikasno procesuiranje.

Detaljne i sveobuhvatne analize do sada realizovanog su polazna osnova za precizno definisanje specifičnog cilja, programa i projekata Agencije. Nabavka opreme i uspostava novih kapaciteta u narednom periodu omogućioće nastavak procesa akreditacije u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2018, i provođenju aktivnosti na dobijanju statusa člana „ENFSI“ (Evropska mreža instituta za forenzičke nauke). Na osnovu gore navedenog, sticanje pridruženog članstva u ENFSI, četiri laboratorije Agencije su već stekle navedeni status i to: Laboratorija za vještačenje kompjuterskih sistema, Laboratorija za daktiloskopska vještačenja, Laboratorija za biološka vještačenje i DNK analizu i Laboratorija za grafološka/grafoskopska vještačenja, s tim da ova laboratorija ima dvije radne grupe: rukopisi i dokumenti. Takođe, aktivnosti za pridruženo članstvo u radnu grupu ENFSI se provodilo i u Laboratorija za hemijsko-fizička vještačenja, Laboratoriji za foto i video vještačenja i u Laboratoriji za vještačenje glasa i audio-zapisa. Nakon dobijene akreditacije podnesen je i zahtjev od strane Agencije za punopravno članstvo u ENFSI.

Specifični cilj biće realizovan kroz Program „Forenzička ispitivanja i vještačenja“ koji se sastoji od sljedećih projekata:

- **Projekat 1.1. Obavljanje hemijsko-fizičkih i hemijsko-toksikoloških vještačenja i vještačenje požara i eksplozija i uvođenje međunarodnih standarda;**
- **Projekat 1.2. Obavljanje bioloških vještačenja i DNK analize i uvođenje međunarodnih standarda;**
- **Projekat 1.3. Obavljanje vještačenja iz oblasti digitalnih dokaza i uvođenje međunarodnih standarda;**
- **Projekat 1.4. Obavljanje kriminalističko-tehničkih vještačenja i uvođenje međunarodnih standarda.**

Projekat 1.1. „Obavljanje hemijsko-fizičkih i hemijsko-toksikoloških vještačenja vještačenje požara i eksplozija i uvođenje međunarodnih standarda“

Laboratorija za hemijsko-fizička vještačenja otpočela je sa vještačenjem narkotika i psihoaktivnih supstanci u skladu sa Zakonom o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi BiH, Zakonom o krivičnom postupku i Zakonom o sprečavanju i suzbijanju zloupotrebe opojnih droga. U ovoj laboratoriji se vrše kvalitativna vještačenja psihoaktivnih supstanci kao i semikvantitativno vještačenje THC-a. Laboratorija od 2015. godine redovno i uspješno učestvuje u međulaboratorijskim testiranjima (Proficiency test) u okviru UNODC ICE programa što je jedan od ciljeva Laboratorije, kao i jedan od uslova za uvođenje sistema kontrole kvaliteta i akreditacije Laboratorije prema međunarodnom standardu BAS EN ISO/IEC 17025:2018.

U Srednjoročnom planu rada Agencije za period 2023-2025. godine, planirana je nabavka u 2023. godini MSD-a (maseni detektor), kao nadogradnja već postojećeg Thermo-vog HPLC u cilju unapređenja i povećanja obima rada, kako bi se omogućilo uspostavljanje novih vrsta vještačenja-analize eksploziva, boja i lakova, kao i novih metoda analize psihoaktivnih supstanci. Isto tako, u navedenom periodu provodiloće se aktivnosti uvođenja i primjene kvantitativnih metoda analize, a akreditacija jedne metode rada-Semikvantitativno određivanje THC-a u biljci Cannabis će se

provesti, po planu akreditacije u Agenciji, u 2023. godini u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2018. Takođe, u Laboratoriji za hemijsko-fizička vještačenja planirana je akreditacija jedne metode rada za 2024 i 2025. godinu, kao i pridruženo članstvo u ENFSI radnu grupu. Nabavka druge opreme u navedenoj Laboratoriji za 2024. i 2025. godinu, u okviru ovog Srednjoročnog plana rada Agencije, nije planirana.

Druga laboratorija u ovom projektu, Laboratoriji za hemijsko-toksikološka vještačenja, koja je krajem trećeg kvartala 2018. godine, puštena u rad je prva laboratorija ovog tipa u BiH koja je uspostavljena u oblasti bezbjednosti, a za potrebe rada sudova i tužilaštava BiH gdje će se znatno povećati broj složenih i specifičnih forenzičkih vještačenja primjenom klasičnih i instrumentalnih hemijskih i fizičko-hemijskih metoda u oblasti hemijske toksikologije, kao što je, između ostalog, kvantitativna analiza alkohola, droga, psihoaktivnih lijekova i drugih materija u biološkim uzorcima – krv, urin i drugo što bi doprinijelo još efikasnijoj borbi protiv različitih oblika kriminala u BiH. Dalji koraci u razvoju ove oblasti odnose se na prihvatanje i implementaciju međunarodnih standarda. Uvođenje hemijsko-toksikoloških vještačenja doprinosi ispunjavanju potrebnih uslova na putu BiH ka Evropskoj uniji.

Nadogradnjom GC-MSD sistema (gasni hromatograf) sa MPS sistemom za pripremu uzoraka (MultiPurpose Sampler) u 2023. godini eliminisao bi se uticaj analitičara u ključnim koracima pripreme, skratilo bi se vrijeme potrebno za pripremu uzoraka, a time bi se otvorila mogućnost analize povećanog broja uzoraka i opsega vještačenja. Pored navedenog, u Laboratoriji za hemijsko-toksikološka vještačenja bilo bi moguće analizirati i uzorke kose na sadržaj THC, CBN i CBD-a i slično.

Planiranom nabavkom mjerne opreme u 2024. godini (tečni hromatograf, LC-MS/MS) omogućilo bi se postavljanje kvalitativne metode za analizu urina i sl., što bi svakako pozitivno uticalo na broj uzoraka koji bi se mogli analizirati, te vrstu analiza koje je moguće napraviti u kraćem vremenskom periodu.

U 2025. godini planirana je nadogradnja opreme u Laboratoriji kroz nabavku sistema za automatsku ekstrakciju na čvrstoj fazi čime bi se omogućilo provođenje neophodnih priprema uzoraka u što kraćem roku.

U Srednjoročnom planu rada Agencije za period 2023-2025. godine, Laboratorija za hemijsko-toksikološka vještačenja planira staviti u funkciju opremu koja je planirana za nabavku, te realizaciju pokretanje minimalno dvije linije rada iz nadležnosti Agencije i otpočeti sa provođenjem aktivnosti vještačenja, aktivnosti oko ENFSI-i radnih grupa, proficiency testova ili međulaboratorijska saradnja, učestvovanje u CTS-PT (Collaborative Testing Service) za etanol u krvi. Isto tako, planiran je kontinuiran rad na prijedlogu za pojednostavljivanje postupaka za nabavku standarda potrebnih za forenzičko-toksikološke laboratorije kao i na identifikovanju nedostajućih propisa koji regulišu oblast toksikoloških ispitivanja/vještačenja, te priprema dokumentacije prema zahtjevima važećeg međunarodnog standarda BAS EN ISO/IEC 17025:2018., kako bi za svaku plansku godinu i akreditovali po jednu metodu rada.

Takođe, u navedenom projektu planirano je formiranje i osposobljavanje Laboratorije za vještačenje požara i eksplozija. Prvi koraci u tom pravcu su obezbjeđivanje adekvatnog prostora, imajući u vidu da oprema za potrebe vještačenja požara i eksplozija zahtijeva posebne uslove, te da je vještačenje požara i eksplozija u određenim segmentima specifično i opasno po čovjeka i okolinu zbog čega se u 2023. godini planira građevinsko preuređenje korištenog prostora kako bi se uspostavila Laboratorije za vještačenje požara i eksplozija.

Uzimajući u obzir navedeno, u 2024. godini planirana je nabavka opreme LCMS (LIQUID CHROMATOGRAPHY-MASS SPECTROMETRY). Nabavkom navedene opreme završilo bi se opremanje koje se odnosi na hemijski dio vještačenja požara i eksplozija u navedenoj Laboratoriji. U 2025. godini planirana je nabavka opreme za tehnički dio vještačenja požara i eksplozija (elektronski mikroskop, glava za pripremu i brušenje uzoraka, oprema na principu korištenja X zraka za otkrivanje sadržaja u unutrašnjosti sumljivih predmeta i dr., te razni detektori za

utvrđivanje koncentracije gasa). Navedene aktivnosti predstavljaju minimalne uslove za uspostavu tehničke linije vještačenja Laboratorije za vještačenje požara i eksplozija, kao i unapređenje rada kompletne Laboratorije.

Projekat 1.2. „Obavljanje bioloških vještačenja i DNK analize i uvođenje međunarodnih standarda“

Laboratorija za biološka vještačenja i DNK analizu, od svog puštanja u rad sredinom 2016. godine, obavlja kontinuirano kvalitetna vještačenja iz ove oblasti koji se dostavljaju po naredbama/rješenjima tužilaštava i sudova BiH. Redovito i uspješno učestvuje u Proficiency testovima (GEDNAP), što je jedan od uslova za uvođenje sistema kontrole kvaliteta i akreditacije Laboratorije prema međunarodnom standardu BAS EN ISO/IEC 17025:2018. Akreditacija jedne metode-DNK analize referentnih uzoraka, metoda-detekcija STR markera iz referentnih uzoraka je pripremljena i ako bude sve po planu navedena akreditacija se može realizovati u drugoj polovini 2022. godine, a akreditacija metode detekcije STR markera iz spornih uzoraka (dosta zahtjevniji proces-potrebno je obezbijediti više sredstava i vremena) se planira realizovati početkom 2024. godine, što je ujedno i jedan od primarnih ciljeva Agencije, kao i preduslov za razmjenu DNK profila i ispunjavanje Prumskih obaveza. Laboratorija i kroz Srednjoročni plan rada Agencije namjerava redovno pratiti aktivnosti vezane za DNA Working Group i o istim redovno izvještavati. Ukoliko dođe do usvajanja Zakona o registru izvršenih analiza DNK i zaštiti podataka, aktivnosti Laboratorije će morati biti preusmjerene na uspostavljanje baze i pisanje pravilnika vezanih za istu.

Takođe, do konca 2023. godine planirana je potpuna implementacija Projekta ICMP za opremanje i osposobljavanje Laboratorije za biološka vještačenja i DNK analizu, kao i edukaciju osoblja vezano za DNK analizu iz PM uzoraka (kostiju).

Nabavkom Genetičkog analizatora u 2023. godini bi se završilo opremanje dviju nezavisnih linija rada u navedenoj Laboratoriji, povećao bi se protok uzoraka kroz Laboratoriju i nebi došlo do zastoja u radu u slučaju kvara jednog instrumenta. U 2024. i 2025. godini planiran je nastavak automatizacije rada u Laboratoriji nabavkom PCR robota i ekstrakcijskog robota kojim bi se povećao protok uzoraka, a smanjila mogućnost greške i kontaminacije, te povećala ukupna efikasnost rada.

Projekat 1.3. „Obavljanje vještačenja iz oblasti digitalnih dokaza i uvođenje međunarodnih standarda“

U oblasti digitalnih dokaza za period 2023-2025. godina, planira se unapređenje rada u oblasti vještačenja kompjutera, mobilnih telefona i foto i video materijala. Unapređenje rada će se ogledati u završavanju forenzičke opreme i programa, čime će se omogućiti brže provođenje postupaka vještačenja.

U navedenom projektu su sljedeće laboratorije: Laboratorija za vještačenja kompjuterskih sistema, Laboratorija za vještačenje glasa i audio zapisa i Laboratorija za foto i video vještačenja.

Laboratorija za vještačenja kompjuterskih sistema je još u 2019. godini akreditovala dvije metode rada, a Laboratorija za vještačenje glasa i audio zapisa jednu metodu rada, te su samim time prve forenzičke laboratorije u BiH koje su akreditovala metode rada prema međunarodnom standardu BAS EN ISO/IEC 17025:2018.

U prvoj godini Srednjoročnog planu rada Agencije za period 2023-2025. godina, u Laboratoriji za vještačenje kompjuterskih sistema planirana je nabavka dvije forenzičke radne stanice sa opremom i programima za vještačenje mobilnih telefona. Takođe, imajući u vidu nemogućnost produženja licenci za forenzičku opremu i programe kompanije Cellebrite potrebno je izvršiti nabavku zamjenske forenzičke opreme i programa kako bi se mogli obavljati poslovi vještačenja mobilnih telefona. Realizacijom planirane nabavke postiglo bi se brže vještačenje kopija hard diskova, USB stikova i sličnih uređaja.

U 2024. godini planirana je nabavka uređaja za kreiranje forenzičkih kopija hard diskova i prenosnih memorija (Logicube Falcon Neo), koji će se koristiti prilikom asistencije policijskim službenicima tokom provođenja radnji pretresa, a isti omogućava znatno brže kreiranje forenzičkih kopija u odnosu na postojeći uređaj. Imajući u vidu tehnička unapređenja i stalno poboljšanje komponenti računara za 2025. godinu je planirana nabavka radne stanice za vještačenje računara na macOS koja će svojim karakteristikama zadovoljiti tim potrebama.

U toku su aktivnosti na uvođenju i akreditovanju nove metoda rada u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2018. Navedene aktivnosti oko akreditacije nove metode biće realizovane 2024. godine, ako se nastave problemi sa korištenjem forenzičke opreme Cellebrite za vještačenje mobilnih telefona po već akreditovanoj metodi. Takođe, Laboratorija za vještačenje kompjuterskih sistema će učestvovati u proficiency testovima koji se organizuju u okviru ENFSI radnih grupa. U oblastima vještačenja kompjutera i vještačenja mobilnih telefona se planira redovno učestvovanje u komercijalnim proficiency testovima (CTS Mobile Digital Evidence za vještačenje mobilnih telefona i CTS Mobile Digital Evidence za vještačenje kompjutera) najmanje po jedan test godišnje iz obe oblasti, te prisustvovanje stručnim obukama, prvenstveno organizovanim od strane CEPOL-a, OLAF-a i Ambasad SAD-a u BiH.

Laboratorija za vještačenje glasa i audio zapisa jedina je laboratorija ovog tipa u BiH. U mogućnosti je zaprimanja i analize audio snimaka na različitim vrstama medija (optički mediji, kasete, USB, razne vrste memorija) i u raznim formatima audio zapisa. Isto tako, u mogućnosti je uvođenja novih metoda vještačenja kao i unapređenje već postojećih metoda vještačenja. Nabavkom planiranih forenzičkih softvera (softver za filtriranje audio snimaka "IZOTOP", softver OTEExpert 6.0 i softver za automatsko prepoznavanje govornika "BATVOX 4,1") znatno bi se poboljšao i unaprijedio rad, efikasnost i brzina procesa vještačenja jer unapređuju metode identifikacije govornika i autentifikaciju audio snimaka i daju nove mogućnosti i detaljniju analizu govornog sadržaja po metodi identifikacije/eliminacije govornika, omogućuju automatsko filtriranje/pročišćavanje audio signala, unapređuju metode identifikacije, omogućuju uvođenje nove metode-automatsko poređenje glasova sa bazom podataka i dr. U Laboratoriji se rad odvija u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2018, planiraju se aktivnosti na učlanjenju u ENFSI radnu grupu za glas i audio snimke, te međulaboratorijsko testiranje jednom godišnje.

Laboratorija za vještačenje foto i video materijala posjeduje odgovarajući softver za forenzičku analizu, u mogućnosti je zaprimanja i analize foto i video materijala na različitim vrstama medija i u raznim formatima foto i video zapisa. Isto tako u mogućnosti je uvođenja novih metoda vještačenja kao i unapređenje već postojećih metoda vještačenja.

U navedenoj Laboratoriji, u okviru Srednjoročnog plan rada Agencije za period 2023-2025. godine, planirana je nabavka softvera za identifikaciju pomoću fotografija. Prije nabavke navedenog softvera potrebno se u forenzičkim laboratorijama upoznati sa softverom ove namjene njegovom funkcionalnošću i neophodnim zahtjevima softvera da bi se identifikacija mogla provesti. Nabavkom softvera stvara se potpuno novo unapređenje Laboratorije, odnosno nova metoda rada, gdje bi se povećala efikasnost i brzina procesa vještačenja.

U Laboratoriji za vještačenje foto i video materijala za navedeni period nisu planirane aktivnosti na provođenju procesa akreditacije u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2018.

Važno je što prije početi obavljati vještačenja iz oblasti digitalnih dokaza primjenom nove tehnološko-tehničke nadogradnje laboratorijskih kapaciteta, sa već spomenutim novim metodama za vještačenje, kako bi se pokrio najširi spektar forenzičke obrade digitalnih dokaza u BiH, regiji i šire, čime bi se postigle znatne finansijske uštede, pozicioniranje države BiH, kao i Agencije, jer se veći dio vještačenja iz ovog dijela trenutno obavljaju u inostranim laboratorijama.

Projekat 1.4. „Obavljanje kriminalističko-tehničkih vještačenja, uvođenje međunarodnih standarda i opremanje laboratorija“

U navedenom projektu su sljedeće laboratorije: Laboratorija za grafološka/grafoskopska vještačenja, Laboratorija za daktiloskopska vještačenja i Laboratorija za balistička i mehanoskopska ispitivanja i vještačenja.

Laboratorija za grafološka/grafoskopska vještačenja je još jedna od laboratorija u Agenciji koja je u 2019. godini akreditovala jednu metodu rada.

Laboratorija za grafološka/grafoskopska vještačenja posjeduje najmoderniju opremu i softvere koji se koriste u grafološko/grafoskopskim vještačenjima. Vještačenja se vrše primjenom nedestruktivnih metoda uz korištenje optičkih instrumenata (video-spektralni komparator, stereomikroskop, ESDA-uređaj za otkrivanje utisnutih tragova na papiru). U Laboratoriji se, u okviru forenzičke analize - vještačenja, vrše ispitivanja rukopisa (običnih, kurzivnih, štampanih i tehničkih), ispitivanje anonimnih rukopisa, potpisa (punih, skraćenih i parafnih), identifikacija brojeva, ispitivanje tekstova pisanih pisaćom mašinom, određivanje sistema iste, identifikacija pisaće mašine po tekstu i utvrđivanje naknadno dodavanog teksta i ispitivanje originalnosti svih vrsta dokumenata i autentičnosti novčanica, identifikacija vrste štampe i svih vrsta otisaka pečata, štambilja i sl.

U navedenoj Laboratoriji, u Srednjoročnom planu rada Agencije za period 2023-2025. godina, planirani su kapitalni izdaci za tehnološko-tehničku nadogradnju laboratorijskih kapaciteta i to: Keesing baza specimena identifikacionih dokumenata-Keesing Document Checker-Module Identity Documents, uređaj za ispitivanje spektralnih karakteristika tinti i tonera (Ramanov spektrometar-FORAM) i novi VSC 800 uređaj. Realizacijom predviđene nabavke omogućilo bi se korištenje nove baze pri čemu bi se smanjila potreba za nabavkom originalnih dokumenata, odnosno specimena i smanjilo bi se vrijeme vještačenja, uvele bi se nove metode vještačenja, povećala efikasnost, bezbjednost i brzina procesa vještačenja, unapredio bi se rad u oblasti ispitivanja tinti i tonera, te mogućnost ispitivanja dodatnih zaštitnih elemenata na novčanicama i dokumentima (ispitivanje magnetnih zaštitnih elemenata, ispitivanje polarizovanim svjetlom, mikrospektrofotometar i dr.). Takođe, Laboratorija za grafološka/grafoskopska vještačenja će učestvovati u profiency testovima radnih grupa ENFSI-a za dokumente i rukopise (EDEWG i ENFHEX), te je i planirano učešće na sastancima radnih grupa i konferencijama navedenih ENFSI radnih grupa, kao i ostalim događajima iz ove oblasti vještačenja.

Uspostavom Laboratorije za daktiloskopska vještačenja u 2016. godini, i stavljanjem u punu funkciju rada, (povećanje efikasnosti i brzine procesa vještačenja) omogućilo je BiH da se blagovremeno i adekvatno uključi u tokove kojima se kreću zemlje regiona u dijelu razmjene podataka i prekogranične borbe protiv različitih vidova organizovanog kriminala. Planiranom nabavkom opreme za ovaj Srednjoročni plan rada (sistem za izazivanje latentnih daktiloskopskih tragova, sistem za izazivanje i fiksiranje latentnih daktiloskopskih tragova na čaurama, zanaavljanje radnih stanica za komparaciju daktiloskopskih tragova), obukom kadra i uvođenjem u rad novih metoda vještačenja, povećala bi se efikasnost izazivanja latentnih daktiloskopskih tragova čime se povećava uspješnost otkrivanja i identifikacija počinitelaca krivičnih djela, proces vještačenja postaje ekonomičniji i efikasniji. Imajući u vidu da je Agencija potpisnik Memoranduma o uspostavljanju novog AFIS sistema u BiH, te da se u narednom periodu očekuje niz aktivnosti vezanih za proces uspostavljanja novog AFIS sistema i da se vrše i vršiće se vještačenja u predmetima najsloženijih krivičnih djela iz domena organizovanog kriminala neophodno je što prije popuniti radno mjesto stručnog savjetnika za daktiloskopska vještačenja pošto trenutno vještačenja obavlja rukovodeći državni službenik.

Nastavkom razvoja ove linije rada Agencija bi se približila mogućnostima ispunjavanja obaveza vezanih za približavanje BiH Evropskoj uniji kroz ispunjavanje i Prumskih obaveza. Da bi zadržali dostignuti nivo razvoja i unaprijedili rad u oblasti daktiloskopskih vještačenja, a sve na osnovu zahtjeva korisnika naših usluga, u skorom period očekuje se i nastavak razvoja novih metoda

vještačenja u ovoj Laboratoriji, prvenstveno metoda koje su postale standard, a nitko ih u BiH ne razvija. Tu se prvenstveno misli na uvođenje metode "Vacuum Metal Deposition", koja je postala ENFSI standard u obradi latentnih daktiloskopskih tragova i nabavka "ROCOVER Compact Laboratory sistema. Takođe, Laboratorija za daktiloskopska vještačenja redovno učestvuje na proficiency testovima, a u toku su i aktivnosti na provođenju procesa akreditacije u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2018., (ako se ispune gore navedeni uslovi), Laboratorija za daktiloskopska vještačenja bi 2024. i 2025. godine akreditovala po jednu metodu rada što će, nesumljivo, unaprijediti forenzičke kapacitete BiH u oblasti daktiloskopskih vještačenja, te pridonijeti i uspješnijem radu AFIS sistema u BiH. Sve navedeno će omogućiti da Agencija saraduje i obavlja razmjenu podataka, kao i provjeru otisaka prstiju lica kroz međunarodnu razmjenu putem EUROPOL-a i INTERPOL-a, a što je jedna od zakonom definisanih nadležnosti Agencije i obaveza BiH na putu ka EU.

U narednom periodu planirano je i redovno servisiranje opreme, znavljanje postojeće i nabavka neophodnog potrošnog materijala.

Uspostavljanjem Laboratorije za balistička i mehanoskopska ispitivanja i vještačenja, koje je planirano u Srednjoročnom planu rada Agencije za period 2023-2025. godina, BiH bi unaprijedila kapacitete koji će doprinijeti uspješnijoj borbi protiv svih vidova kriminala vezanih za zloupotrebu oružja, kao i stvorila uslove za uspostavljanje regionalnog sistema za razmjenu podataka i mogućnost otkrivanja izvršilaca određenih krivičnih djela počinjenih u zemljama regije. Treba istaći da sve aktivnosti u ovoj Laboratoriji zavise od mogućnosti zapošljavanja državnog službenika za konkretnu oblast vještačenja.

Imajući navedeno u vidu, u ovom Srednjoročnom ciklusu, planirana je neophodna nabavka forenzičkog komparativnog mikroskopa koji bi se koristio kako za potrebe balističkih ispitivanja i vještačenja, tako i za vještačenja iz oblasti mehanoskopije i traselogije. Nastvkom opremanja planirana je nabavka skenirajućeg elektronskog mikroskopa (SEM-a), koji predstavlja najvažnije unapređenje na polju forenzičkih ispitivanja vatrenog oružja. Analiza tragova GSR čestica sa skenirajućim elektronskim mikroskopom i energodisperzivnim detektorom H-zraka (SEM/EDX) jedna je od najpouzdanijih metoda. Analizom tragova pucanja ovom opremom se utvrđuju i morfološki oblik i hemijski sastav pojedine analizirane GSR čestice. Takođe, planirana je nabavka i skenera za EvoFinder sistem i proširenje sistema kako bi se značajno unaprijedili kapaciteti u oblasti balističkih vještačenja, te bi se omogućilo otkrivanje izvršilaca krivičnih djela koja su počinjena u zemljama regije. Realizacijom planiranog opremanja u navedenoj Laboratoriji, BiH bi unaprijedila kapacitete koji bi doprinijeli uspješnoj borbi protiv svih vidova kriminala vezanih za zloupotrebu oružja, a realizacija ovih projekata ima za cilj da institucionalno, funkcionalno i organizacijski zaokruže zakonom propisane nadležnosti Agencije, čime se znatno doprinosi unapređenju bezbjednosnog sektora u BiH.

Poglavlje 5: Resursi i kapaciteti potrebni za postizanje ciljeva. Predviđeni izvori finansiranja

Za realizaciju programa i pripadajućih projekata, a u cilju implementacije postavljenog srednjoročnog i specifičnog cilja definisanog Srednjoročnim planom rada, potrebno je obezbijediti sredstva u minimalnom iznosu od 11.498.000,00 KM iz budžeta institucija BiH. Sredstva potrebna za jačanje i razvoj kadrovskih i tehničkih kapaciteta Agencije u cilju izvršenja svih planiranih projekata u Srednjoročnom planu rada Agencije za period 2023–2025. godine biće definisana u okviru godišnjih planova rada Agencije. Sredstva definisana na navedenom nivou omogućiće nesmetano funkcionisanje trenutnih uspostavljenih kapaciteta, a za razvoj i kontinuitet u opremanju, te uspostavljanje novih kapaciteta biće neophodno obezbijediti i dodatna sredstva.

5.1. Jačanje organizacionih kapaciteta

U planskom periodu Agencija će kontinuirano u skladu sa procedurama i odlukama Savjeta ministara BiH vršiti prijem stručnog kadra neophodnog za obavljanje poslova specifičnih forenzičkih ispitivanja i vještačenja i jačati kadrovske kapacitete u smislu ulaganja u razvoj i nadogradnju postojećih znanja već angažovanog kadra.

Jedan od ciljeva je i zapošljavanje uskospecijalizovanog kadra, a u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Agencije. Takođe, nabavka službenih specijalizovanih vozila u Agenciji bit će planirana u okviru godišnjih budžeta, a na osnovu Pravinika koji se odnosi na korišćenje i nabavku službenih specijalizovanih vozila u Agenciji.

Poglavlje 6: Okvir za praćenje provođenja plana i evaluaciju rezultata

Praćenje provođenja Strateškog plana Agencije za period 2023–2025. godina vršiće se na osnovu unaprijed definisanih pokazatelja uspjeha za srednjoročni i specifični cilj, te pokazatelja rezultata uspješnosti projekata.

6.1. Okvir za praćenje pokazatelja uspjeha za srednjoročni i specifični cilj

Uspješnost realizacije srednjoročnog cilja mjeriće se pomoću pokazatelja uspjeha i to :

1. Povećanje kapaciteta laboratorijskih ispitivanja i vještačenja-cilj je da postojeći kapaciteti koji iznose 80% u planskom periodu dostigne nivo od 84%.

Uspješnost realizacije specifičnog cilja mjeriće se pomoću sljedeća dva pokazatelja:

1. Stepent implementacije procesa akreditacije- Agencija je započela proces akreditovanja u skladu sa međunarodnim standardom BAS EN ISO/IEC 17025:2018., kao i pristupanje organizaciji ENFSI (European Network of Forensic Science Institutes). Do sada su akreditovane četiri metode i to:
 - u Laboratoriji za vještačenje kompjuterskih sistema – dvije metode,
 - u Laboratoriji za vještačenje glasa i audio zapisa – jedna metoda,
 - u Laboratoriji za grafološka/grafoskopska vještačenja – jedna metoda.
 - Takođe, u 2022. godini planirana je akreditacija jedne metode rada u Laboratoriji za biološka vještačenja i DNK-a analizu.

Do kraja 2025. godine, tj. kroz Srednjoročni plan rada Agencije za period 2023-2025. godine, Agencija je planirala akreditovati novih deset metode rada u sljedećim laboratorijama: Laboratoriji za hemijsko-fizička vještačenja – tri metode (2023, 2024. i 2025. godine), Laboratoriji za hemijsko-toksikološka vještačenja - tri metode (2023, 2024. i 2025. godine), Laboratoriji za daktiloskopska vještačenja - dvije metode (2024. i 2025. godine).

Laboratorija za vještačenje kompjuterskih sistema – jedna metoda (2024. godine) i Laboratorija za biološka vještačenja i DNK analizu - jedna metoda (2024. godine), a dalji nastavak akreditacije moguće je planirati tek potpunim kadrovskim popunjavanjem u Agenciji i nastavkom procesa opremanja laboratorija, te uvođenjem novih metoda rada.

2. Zadovoljstvo korisnika usluga-ispunjenost gore navedenog pokazatelja je usko vezana sa stepenom zadovoljstva korisnika pruženim uslugama-cilj je postići što veći stepen zadovoljstva kod korisnika usluga koje pruža Agencija.

6.2. Metode za prikupljanje informacija o pokazateljima uspjeha

Osnova za izradu Srednjoročnog plana rada Agencije je Srednjoročni program rada Savjeta ministara kao i strateški dokumenti kojima se definiše rad institucija i politika sektora. U skladu sa utvrđenim mandatom, misijom i vizijom Agencije određuje se srednjoročni cilj koji se zasniva na provođenju programa.

Program se sastoji od ključnih projekata koji će biti realizovani u toku planskog perioda. Menadžment Agencije prije početka izrade Srednjoročnog plana rada Agencije predstavlja ključna usmjerenja i prioritete u vezi sa mandatom institucije, te aktivno prati proces izrade plana rada i uključen je u sve bitne faze donošenja odluka. Na početku godine posebnom odlukom imenuje se koordinator i radna grupa koja učestvuje u izradi i utvrđivanju prioriteta i strateških projekata Agencije. Prikupljanje informacija se vrši na internim sastancima metodom rangiranja u skladu sa dokumentom Ministarstva finansija i trezora BiH-Priručnik za izradu srednjoročnih planova. U postupku izrade uzima se u obzir i analiza okruženja izrađena pomoću SWOT analize. Određivanje troškova izvršenja programa i projekata zahtijeva aktivnu saradnju imenovanog koordinatora i rukovodilaca organizacionih jedinica sa zaposlenikom zaduženim za planiranje budžeta Agencije.

6.3. Praćenje i evaluacija Srednjoročnog plana rada Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja

U postupku realizacije Srednjoročnog plana rada Agencije provodi se proces monitoringa i praćenja čiji je cilj uočavanje eventualnog odstupanja od plana, te ocjena da li će planirane aktivnosti postići učinak postavljenog cilja Agencije. Praćenje i monitoring izvršenja i provođenja aktivnosti vrši se pomoću izvještaja o provođenju Srednjoročnog plana rada Agencije, za svaku godinu, koji će biti dostavljen Ministarstvu finansija i trezora BiH i Direkciji za ekonomsko planiranje BiH najkasnije do 15. februara.

Svake tri godine sačinice se i izvještaj o evaluaciji provođenja Srednjoročnog plana rada Agencije. U skladu sa Metodologijom o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH koja je sačinjena u skladu sa Odlukom o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 62/14), Agencija će izvještaj o evaluaciji dostaviti Ministarstvu finansija i trezora BiH i Direkciji za ekonomsko planiranje BiH najkasnije do 1. maja.

Prilog 1: Akcioni plan Srednjoročnog plana rada Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja

Akcioni plan Srednjoročnog plana rada Agencije za period 2023–2025. godine dat je kroz tabelarni pregled ciljeva, programa i indikatora koji se nalazi u prilogu ovog dokumenta.

DIREKTOR

Radiša Samardžija

AKCIONI PLAN SREDNJOROČNOG PLANA RADA INSTITUCIJE Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja 2023-2025

Opšti cilj principi razvoja: Upravljanje u funkciji rasta

Strateški cilj: Ubrzati proces tranzicije i izgradnje kapaciteta

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
				Okvir za mjerenje ostvarenja							Procjena troškova				Izvori finansiranja							
Srednjoročni cilj	Specifični ciljevi	Programi	Projekt	Institucija odgovorna za implementaciju	Pokazatelj	Jedinica mjerenja (%; broj ili opisno)	Početna vrijednost godina n	Ciljana vrijednost godina n+1	Ciljana vrijednost godina n+2	Ciljana vrijednost godina n+3	Procijenjeni troškovi godina n+1	Procijenjeni troškovi godina n+2	Procijenjeni troškovi godina n+3	Ukupno troškovi	Budžet	Krediti	Donacije	Ostali izvori	Ukupno	Program u DOB-u		
Unapređenje bezbjednog sektora u BiH sa aspekta odgovornosti i efikasnosti sa ciljem bolje bezbjednosti građana i imovine				Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	Povećanje kapaciteta laboratorijskih ispitivanja i vještačenja	Procent	78%	80%	82%	84%	3,606,000	4,239,000	3,653,000	11,498,000	11,498,000				11,498,000			
	Unapređenje sistema forenzičkih ispitivanja i vještačenja radi kontinuirane podrške nadležnim pravosudnim i policijskim strukturama u BiH			Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	Stepen implementacije procesa akreditacije	Procent	60%	72%	86%	100%									11,498,000			
					Zadovoljstvo korisnika usluga	Procent	95%	95%	95%	98%												
	Forenzička ispitivanja i vještačenja			Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	Procent izvještačenih od ukupnog broja zaprimljenih naredbi	procent	76%	78%	79%	80%	2,976,000	3,564,000	2,898,000	9,438,000	11,498,000						11,498,000	
					Procent usklađenosti sa međunarodnim standardom	procent	95%	96%	97%	98%	405,000	440,000	485,000	1,330,000								
					Procent ispunjenja plana po osnovu akreditacije	procent	100%	100%	100%	100%	225,000	235,000	270,000	730,000								

			Obavljanje hemijsko-fizičkih i hemijsko-toksikoloških vještačenja i vještačenje požara i eksplozija i uvođenje međunarodnih standarda	Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	Vještačenje uzoraka u hemijsko-fizičkoj, hemijsko-toksikološkoj i laboratoriji za vještačenje požara i eksplozija	broj izvještačenih uzoraka	305	305	310	315	290,000	300,000	330,000	920,000	2,905,000				11,498,000	
					Usklađenost dokumenata za akreditaciju sa međunarodnim standardom	broj	30	30	37	41	110,000	125,000	140,000	375,000						
					Opremljenost laboratorije (nabavka opreme, zanačvanje i sl.)	procenat	85%	86%	88%	88%	550,000	650,000	180,000	1,380,000						
					Saradnja i aktivno uključivanje u radu Radne grupe ENFSI-a i proficiencij testa,	broj provedenih aktivnosti	5	4	7	8	65,000	75,000	90,000	230,000						
			Obavljanje bioloških vještačenja i DNK analize i uvođenje međunarodnih standarda	Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	Vještačenje uzoraka u Laboratoriji za biološka vještačenja i DNK analizu	broj izvještačenih uzoraka	1300	1500	1700	2000	390,000	400,000	410,000	1,200,000	2,345,000					
					Usklađenost dokumenata za akreditaciju sa međunarodnim standardom	broj	34	40	45	45	95,000	100,000	115,000	310,000						
					Opremljenost laboratorije (nabavka opreme, zanačvanje i sl.)	procent	92%	94%	95%	96%	350,000	175,000	180,000	705,000						
					Saradnja i aktivno uključivanje u radu Radne grupe ENFSI-a i proficiencij testa,	broj provedenih aktivnosti	2	2	2	2	40,000	40,000	50,000	130,000						

			Obavljanje vještačenja iz oblasti digitalnih dokaza i uvođenje međunarodnih standarda	Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	Vještačenje uzoraka u oblasti digitalnih dokaza	broj izvještačenih uzoraka	953	1004	1065	1066	510,000	530,000	580,000	1,620,000	2,586,000							
					Usklađenost dokumenata za akreditaciju sa međunarodnim standardom	broj	75	76	78	78	100,000	110,000	115,000	325,000								
					Opremljenost laboratorija (nabavka opreme, znavljanje i sl.)	procent	86%	87%	87%	89%	124,000	129,000	208,000	461,000								
					Saradnja i aktivno uključivanje u radu Radne grupe ENFSI-a i profiency testa,	broj provedenih aktivnosti	3	3	3	3	60,000	60,000	60,000	180,000								
			Obavljanje kriminalističko-tehničkih vještačenja i uvođenje međunarodnih standarda	Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja	Vještačenje uzoraka u oblasti kriminalističko-tehničkim vještačenjima	broj izvještačenih uzoraka	390	390	402	414	260,000	280,000	300,000	840,000	3,662,000							
					Usklađenost dokumenata za akreditaciju sa međunarodnim standardom	broj	26	27	31	36	100,000	105,000	115,000	320,000								
					Opremljenost laboratorija (nabavka opreme, znavljanje i sl.)	procent	78%	78%	79%	82%	502,000	1,100,000	710,000	2,312,000								
					Saradnja i aktivno uključivanje u radu Radne grupe ENFSI-a i profiency testa,	broj provedenih aktivnosti	2	3	3	4	60,000	60,000	70,000	190,000								
11,498,000																						

PREGLED ZAKONA, DRUGIH PROPISA I RAZVOJNO-INVESTICIONIH PROJEKATA/PROGRAMA PREDVIĐENIH SREDNJOROČNIM PROGRAMOM RADA SAVJETA MINISTARA							
Opći cilj / principi razvoja:		Upravljanje u funkciji rasta					
Strateški cilj:		Ubrzati proces tranzicije i izgradnje kapaciteta					
1	2	3	4	5	6	7	8
Srednjoročni cilj	Programi	ZAKONI	PODZAKONSKI AKTI	Usklađivanje s pravnim naslijeđem EU (DA ili NE)	Planirani period za DONOŠENJE	NAZIV PROJEKTA JAVNIH INVESTICIJA	Očekivani period realizacije
Srednjoročni cilj 1: Unapređenje bezbjednosnog sektora u BiH sa aspekta odgovornosti i efikasnosti sa ciljem bolje bezbjednosti građana i imovine	Program 1.1: forenzička ispitivanja i vještačenja					Uspostavljanje i opremanje Laboratorije za balistička i mehanoskopska vještačenja	2023-2025